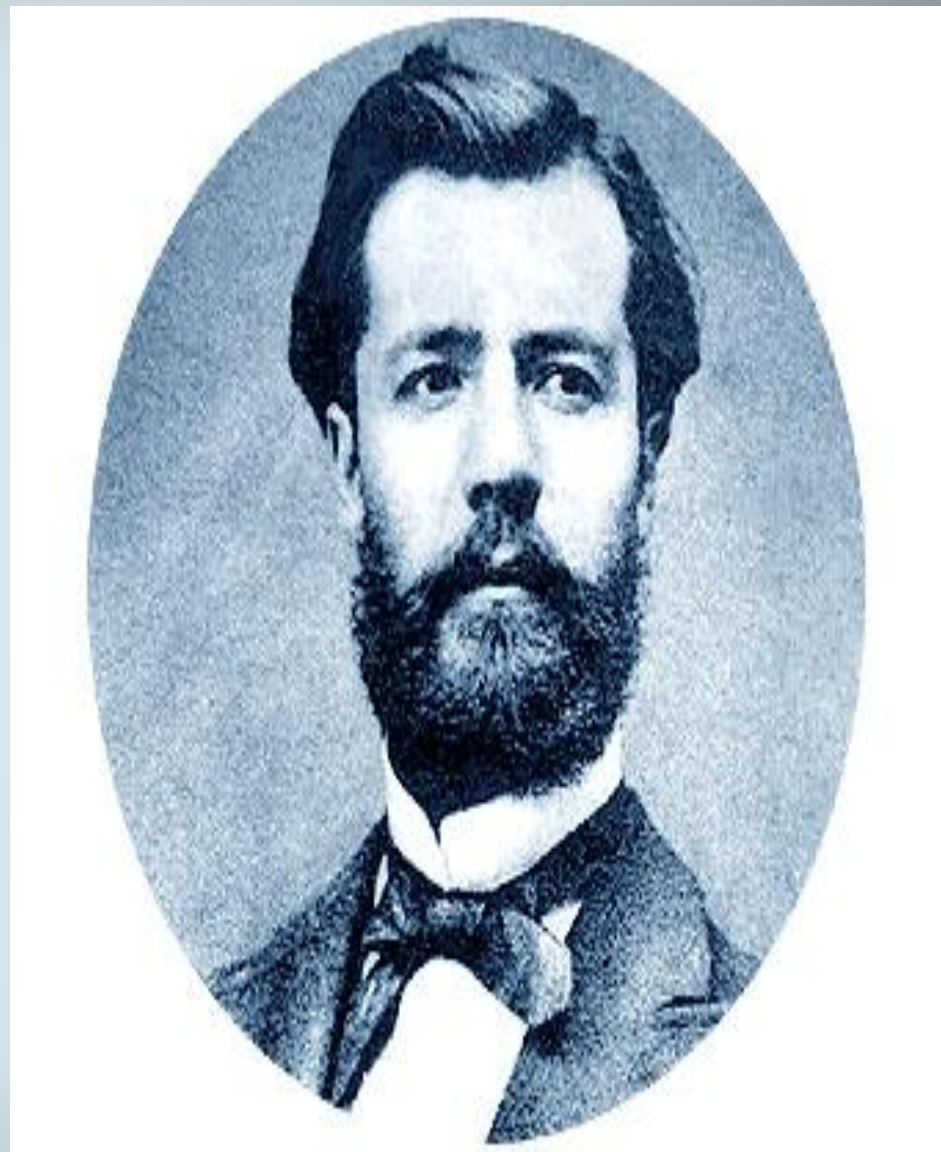

АНРИ ФАЙОЛЬ (1841-1925)

француздық тау
кен инженері,
менеджментті
теориялық және
практикалық
тұрғыдан
қарастырған,
ұйымдастырушыл
ық мектептің
негізін қалаған.

А. Файолды - қазіргі менеджменттің әкесі деп атайды.

Классикалық - әкімшілік мектептің негізгі мақсаты: - басқарудың ортақ, жалпылама принциптерін ойлап табу. Осы принциптерді күнделікті жұмыста қолдану арқылы үлкен табыстарға жетуге болады.

А.Файоль әкімшілік басқарудың бірнеше (бірге, айрылмас) принциптерін ұсынады. Олар мыналар:

- Бірлік жауапкершілік пен әрқашанда бірге, айрылмас болады.

- Мамандықтандырумен қатар еңбекті бөлшектеу.

Жарлық бірлігі. (Дара басшылық принципі)

Тәртіп. Тәртіп барлығына бірдей.

Иерархия. Төмен шенділердің жоғарғы шенділерге бағыну тәртібі.

Әділеттілік. (адалдық, ниеті түзулер).

Басқару бірлігі.

Жеке бастың мүддесін жалпы мүддеге бағындыру қызметкердің немесе бірнеше қызметкерлердің мүддесі кәсіпорынның жалпы мүддесіне қайшы келмеуі керек.

- Сіңген еңбегі үшін сый беру

Орталықтандыру, бір орталықтан басқару

Жұмыскерлердің тұрақтылығы.

Инициатива, ынталылық, ықыластылық.

Классикалық мектептің әрі қарай дамуы
екі бағытта болды:

Өндірісті
жетілдіру.

Өндірісті
жетілдіру.

Бұл бағыттарда Г.Эмерсон. Л.Урвик. М.Вербер және Г.Фордтың еңбектерін айтып кеткен жөн. Әсіресе басқару ғылымының теориясы мен тәжірибелі қолданылуына зор үлес қосқан инженер — механик Гаррингтон Эмерсонның (1853-1931 ж.) орны бөлек. Германияда білім алып, АҚШ та жұмыс істеген ол 1911 жылы "Еңбек өнімділігінің 12 принциптері" деген еңбегімен белгілі болды.

Диспетчерлік. Жоспарланған істі өндірісте ойдағыдай атқаруда маңызы зор. Эмерсонның бұл жөніндегі мынадай сөзі бар.

Мақсатты айқын қою.

Нормалар мен кестелер.

Жағдайды нормаландыру, тұрақтандыру.

Дұрыс мағына.

Анықталған мақсаттарды белгілеп алға қою.

Стандарттық (үлгі) нұсқауларды жазбаша дайындау.

Еңбек өнімділігінің өсуіне сыйлық беру, тарту, ынталандыру.

Жетікті кеңес беру.

Тәртіп. Қызметкерлерге әділеттілік көрсету, әділеттілікпен қарау.

Жылдам, толық, сенімді, тура және тұрақты есеп беру.